

Kursa handlowe dla urzędników techniczno-leśnych w Wiedniu.

Streścił wedle wykładów. C. Kochanowski.

(Ciąg dalszy.)

Monarchia austr.-węgierska. Lasy obejmują w Austrii 9·77 mil. ha = 32·6% lesistości i produkują 29·8 mil. m³, Węgry 9·01 mil. ha = 27·9% i produkują 17·9 mil. m³, Hercegowina 0·36 mil. ha = 39·4%, Bośnia 2·19 mil. ha = 52·2% i produkują obie 3·5 mil. m³. W Austrii otrzymuje się drewna użytkowego twardego 1·07 mil. m³, miękiego 13·91 mil. m³, razem 14·98 mil. m³, drewna opałowego tw. 6·61 mil. m³, mięk. 10·84 mil. m³. Bośnia i Hercegowina sprzedają 1·5 mil. m³, użytkując tylko 0·50% masy.

Węgry produkują drewna liściastego 21·06 mil. m³, z tego wypada na dęba 6·1 mil. m³, buka i graba 11·4 mil. m³, drzewa szpilkowe 7·28 mil. m³.

Z cyfr widoczne jest, że Austria produkuje przeważnie materiał miękki, Węgry materiał twardy.

Las w Austrii i Węgrzech zajmuje:

	Austria		Węgry
szpilkowy	5·9 mil. ha = 60·4%	1·91 mil. ha =	21·1%
mięszany	1·8 " " = 18·4%		
dębowy	0·3 " " = 3·1%	2·41 " "	= 26·7%
bukowy	0·97 " " = 9·9%	4·70 " "	= 52·2%
z innych liściast.	0·81 " " = 8·2%		

Statystyka austriacka jest jednak niewystarczająca, ażeby można wysnuć należyte wnioski i byłoby rzeczą nader wskazaną, ażeby w tym kierunku nastąpiła należyta zmiana.

Bośnia w czasie okupacji posiadała lasy obok osad i w dołach zniszczone, natomiast w górach prawie nietknięte. Pierwsze sprzedaże były przeprowadzane po cenach nader

niskich, mimo to jednak niektóre firmy padły ofiarą. Dopiero te, które się utrzymały, rozwinęły się obecnie należycie. Kraj jest bardzo lesisty i dla eksportu, z powodu bliskości morza, korzystnie położony, a mimoto brak jednak środków komunikacyjnych. Splaw nie mógł się również rozwinąć, gdyż rzeki płyną ku północy. Materiał jest przeważnie szeroki, jednak gorszej jakości i znajduje odbył głównie w Afryce. Dąbrów dzisiaj prawie niema, przedtem były w znaczniejszych obszarach, jodła i świerk najlepsze stosunkowo w południowo-zachodniej części kraju

Hercegowina nie odgrywa prawie żadnej roli, gdyż 53% lesistości stanowią zarośla, a 20% las odroślowy.

Niemcy posiadają 14 mil. ha. = 26% zalesienia. Wydatność wynosi 37,9 mil. m³ z tego 20 mil. m³ drewna użytkowego, 17,9 mil. m³ drewna opałowego. Do tego należy doliczyć 10,5 mil. m³ drewna pniakowego i chrustowego, 0,1 mil. m³ kory garbarskiej i 0,1 mil. m³ wikliny, razem więc 48,6 mil. m³ czyli 3,5 m³ z 1 ha. Z tej ilości 1/3 wypada na lasy państwowe, 1/2 na lasy prywatne. Od r. 1883 zwiększa się powierzchnia lasów rządowych i gminnych, wskutek zalesienia nieużytków, zmniejszają się natomiast lasy prywatne. W materiale uzyskanym jest 67,5% drewna szpilkowego. Nasiennych lasów jest: 6,2 mil. ha sosny, 2,8 świerka, 0,4 jodły, 0,6 dęba i 2,0 buka. Las liściasty przeważa na zachodzie, szpilkowy na wschodzie i w środkowej części, najbardziej lesista jest Turynia, najmniej północ. Prusy posiadają 8,3 mil. ha = 24% nierównomiernie rozłożonych lasów, są to rozległe bory sosnowe, o niezwykle dobrej jakości; zalesia się rocznie około 10 000 ha nieużytków i wogóle zwiększa powierzchnie dąbrów w dołach, a szpilkowych w górach. Głównymi drzewami są sosna i dąb, świerk znajduje się na południu.

Saksonia posiada 36% lasów, z czego połowa świerk, tak samo Bawaria, przy 33% lesist. Wirtembergia 31% Baden 37%, Alzacya i Lotaryngia 31%, z czego połowa las odroślowy i połączony, zresztą przeważnie buczyna, świerk i jodła.

Anglia należąca wraz z następującymi państwami do krajów drewno konsumujących, niema właściwie żadnego lasu, Irlandya natomiast posiada wcale ładne lasy szpilkowe. Z tego powodu jest znaczny import ze Szwecyi, Kanady, Stanów

Zjednoczonych, nieco z Austrii, skąd głównie drewno bednarskie via Fiume i Gałacz. Anglia żąda szerokich rozmiarów i niskich cen.

Francya posiada wogóle mało lasu, w niektórych położeniach więcej, w innych znowu mniej i głównie na produkcję opału przeznaczonego. Przeprowadzone zalesienia dają już obecnie materiał kopalniany, który idzie na eksport. Z lasów tu znajdujących się stoi 30⁰/₀ pod nadzorem państwa, 35⁰/₀ jest odroślowych, 29⁰/₀ połączonych, reszta nasienne. Produkcya wynosi 6 mil. m³ drewna użytkowego i 20 mil. m³ opałowego, kraj ten kupuje za 100 mil. fr. rocznie drewna z Niemiec, Austrii i Szwajcaryi

Szwajcarya ma 20⁰/₀ lesist. licząc tylko ziemię urodzajną, produkcya własna wynosi 2·8 mil. m³, z czego 40⁰/₀ wypada na drewno użytkowe. W górskich położeniach jest właściwie nadmiar drewna, lecz nie może być ono wysyłane do kantonów o rozwiniętym przemyśle, gdyż tu drewno przybywa z Niemiec i Austrii, natomiast drewno z gór Szwajcarskich idzie do Włoch. Szwajcarya nakłada na drewno cładowozowe, Vorarlberg prawie cały jest jednak od niego wolny, gdyż leży w pasie granicznym.

Włochy posiadają 4 mil. ha = 14⁰/₀ lasów, oprócz tego lasy kasztanów o pow. 0·4 mil. ha. Tu są lasy winkulowane, których użytkować nie można, oprócz tego powołano do życia komisye celem zalesiania nieużytków. Część lasów państwowych wskutek nadmiaru ludności obróconą została na grunta rolne

Wedle ostatnich wykazów z r. 1886, produkcya wynosiła 14 mil m³ drewna użytkowego i 6·3 mil. m³ opałowego, oprócz tego 3 mil. m³ węgla. Liściaste drzewostany wynoszą 89⁰/₀, szpilkowe 7⁰/₀, reszta mieszane. Oprócz tego hodują w dolinie rzeki Po topole w 40 letniej kolei na różne potrzeby, a głównie na wyrób pąki drzewnej. Sycylia posiada nader mało lasów, gdyż ledwie 4⁰/₀, najlepiej zalesioną jest Sardynia, posiadająca 43⁰/₀ lasu, ale prawie zupełnie wyniszczzonego, gdyż stosunki posiadania są nieuregulowane.

Handel w ogólności. Między krajami drewno wywożącymi stoi na czele Austria, 239 mil. kor stanu czynnego, dalej następują: Szwecya 188, Rosya 157, Stany Zjednoczone 133, Finlandya 132, Norwegia 48 i Rumunia 22. Kraje impor-

tujące są: Anglia za 562, Niemcy 305, Belgia 113, Francya 111, Włochy 69, Niderlandy 33, Szwajcarya 23, Grecya 7 i Serbia 14 mil. koron. Rumunia będzie niebawem miała stan czynny dzięki cłom prohibywnym, a tem bardziej, jeżeli budowa kolei Dunaj-Adria przyjdzie do skutku.

Miarodajnymi czynnikami w handlu drewnem są jakość i wymiary drewna. Cła powodują zużycie innych rodzajów drzew, lub obniżenie konsumcyi. Również ważną sprawą jest sposób przewozu. Transport morzem jest tani, natomiast złą stroną jest pogorszenie się jakości, jeżeli materiał leży na pokładzie, zmienność taryf przewozowych, strata przy rozbiciu się okrętu, zależność od transportu innych artykułów. Z tego powodu na przewóz morzem liczyć mogą tylko zakłady wielkie.

Przewóz rzekami jest również tani, jednakże trwa tem dłużej, im więcej jest szluz, które podnoszą koszta przewozu.

Transport kolejowy jest stosunkowo droższy i często okazuje się brak wagonów. Natomiast jego dobre strony są: chyżość w transporcie, wysyłanie nawet małych ilości, ochrona materiału, taryfy kolejowe są bardziej stałe, dla odpadów niskie stawki

Cło jest stawką stałą, oznaczoną na pewien przeciąg lat, zatem może być wciągnięte do kalkulacyi ze stałemi cyframi. Cła prohibywna powstrzymują dowóz zupełnie. Gdzie granica jest między cłami zwykłemi i prohibywnymi, trudno powiedzieć, W naszym stosunku do Węgier możemy to jedno powiedzieć, że rozdział cłowy obustronnie nie jest wskazany. Austria posiada przewagę w drzewostanach szpilkowych, wywóz drewna do Węgier wzrasta i tylko w dowozie opału się cofamy. Natomiast Węgry posiadają więcej drzewostanów liściastych, zatem konkurencya obu połów monarchii w handlu światowym jest prawie znikoma. Jeden szczegół wpływa szkodliwie na nasz handel, a tym jest węgierska polityka taryfowa kolejowa, która obniża stawki w celach konkurencyi z Austryą.

